

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-1710/12
Sarajevo, 14.1.2013. godine

15-01-2013

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIJELAZNI:		15-01-2013	
Organizacioni jedinica	Elektronički ostavka	Redni broj	Broj priloga
01.02-02-1+4/13			

H

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

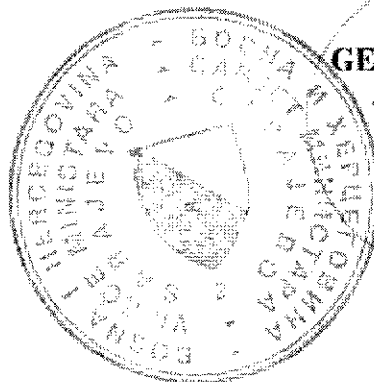
SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o
kaznenom postupku Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 31. sjednici održanoj 11.12.2012. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnom zakonodavnom postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo Pregled odredbe Zakona koji se mijenja, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kudleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, prosinac 2012. godine

Na temelju članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ____ sjednici Zastupničkog doma, održanoj _____ 2012. godine, i na ____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2012. godine, donijela je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09), u članku 20. iza točke v) dodaje se nova točka z) koja glasi:

„z) Telekomunikacija je prijenos informacija između dvaju ili više korisnika telekomunikacijskog sustava, pri čemu korisnik može biti čovjek ili sredstvo telekomunikacije žičanih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetnih sustava.“

Članak 2.

U članku 24. iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

„(6) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje vijeće kaznenog odjela Suda sastavljeno od pet sudaca.“

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (7) i (8).

Članak 3.

U članku 60. iza stavka (6) dodaje se stavak (7) koji glasi:

„(7) Ako se pretresanje mora poduzeti u vjerskom objektu, pismena naredba o pretresanju dostavlja se najvišem nadležnom tijelu predstavljanja vjerske zajednice registrirane u Bosni i Hercegovini, koje će odrediti najmanje jednu osobu da bude prisutna pretresanju.“

Članak 4.

Iza članka 72.a dodaje se novi članak 72.b koji glasi:

„Članak 72.b (Odgovornost)

Službena ili odgovorna osoba u pravnoj osobi iz članka 72. i 72.a ovog zakona koja odbije ili spriječi izvršavanje naredbe Suda iz članka 72. ili 72.a ovog zakona može se kazniti prema odredbi članka 65. stavka (5) ovog zakona.“

Članak 5.

Članak 116. mijenja se i glasi:

„Članak 116.

(Primjena posebnih istražnih radnji)

Protiv osobe za koju postoje osnovi sumnje da je sama ili s drugim osobama sudjelovala ili sudjeluje u počinjenju kaznenog djela iz članka 117. ovog zakona

mogu se odrediti posebne istražne radnje koje se izvršavaju kao krajnja mjera, ako se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nerazmjernim teškoćama.“

Članak 6.

Iza članka 116. dodaju se novi članci 116.a, 116.b i 116.c koji glase:

„Članak 116.a

(Vrste posebnih istražnih radnji)

- (1) Posebne istražne radnje iz članka 116. ovog zakona su:
  - a) nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija;
  - b) pristup kompjutorskim sustavima i kompjutorsko sravnjenje podataka;
  - c) nadzor i tehničko snimanje prostorija;
  - d) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima;
  - e) korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora;
  - f) simulirani i kontrolirani otkup ili prodaja predmeta i simulirano davanje potkupnine;
  - g) nadzirani prijevoz i isporuka predmeta kaznenog djela.

(2) Pristup kompjutorskim sustavima i kompjutorsko sravnjenje podataka poduzima se kao skup radnji koji se sastoji u pristupu kompjutorskim sustavima kojima raspoložu pravne osobe, automatskom pretraživanju već pohranjenih osobnih i drugih podataka, s njima neposredno povezanih podataka i u njihovoj automatskoj usporedbi, koji se odnose na kazneno djelo iz članka 117. ovog zakona i na osumnjičenog.

(3) Nadzor i tehničko snimanje prostorija poduzima se kao skup radnji koje uključuju korištenje tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, a usredotočuje se na praćenje aktivnosti osobe iz članka 116. ovog zakona.

(4) Tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima poduzima se kao skup radnji koji uključuje korištenje tehničkih uređaja za utvrđivanje mjesta ili kretanja i tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, a usredotočuje se na praćenje mjesta, kretanja i aktivnosti osobe iz članka 116. ovog zakona.

(5) Prikriveni istražitelj je posebno obučena ovlaštena službena osoba koja istražuje pod izmijenjenim identitetom, može sudjelovati u pravnom prometu, a za formiranje i održavanje tog identiteta i sudjelovanje u pravnom prometu mogu se izraditi, izmijeniti ili koristiti odgovarajući dokumenti.

(6) Informator je osoba angažirana od policije koja dobrovoljno i na organiziran način pruža podatke i informacije u svrhu prikupljanja dokaza o kaznenom djelu i osumnjičenom ili na bilo koji drugi način sudjeluje u posebnim istražnim radnjama.

Članak 116.b

(Dodatni opći uvjeti za primjenu posebnih istražnih radnji)

- (1) Na razgovore osobe iz članka 116. ovog zakona i njenog branitelja shodno se primjenjuju odredbe o komunikaciji osumnjičenog i branitelja.

(2) Pri izvršavanju posebnih istražnih radnji iz članka 116.a stavka (1) toč. e) i f) ovog zakona policijska tijela ili druge osobe ne smiju poduzimati aktivnosti koje predstavljaju poticanje na počinjenje kaznenog djela. Ako su takve aktivnosti poduzete, ta okolnost isključuje kazneno gonjenje poticane osobe za kazneno djelo izvršeno u vezi s ovim radnjama.

Članak 116.c

(Proširena primjena posebnih istražnih radnji)

Posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1) točke a) ovog zakona mogu se odrediti i prema osobi za koju postoje osnovi sumnje da počinitelju, odnosno od počinitelja kaznenog djela iz članka 117. ovog zakona prenosi informacije u vezi s kaznenim djelom, odnosno da počinitelj koristi njezino sredstvo telekomunikacije.“

Članak 7.

U članku 117. riječi „Istražne radnje iz članka 116. stavka (2)“ zamjenjuju se riječima „Posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1)“.

U točki d) riječi „od tri godine“ zamjenjuju se riječima „ pet godina“.

Članak 8.

Članak 118. mijenja se i glasi:

„Članak 118.

(Izdavanje naredbe za posebne istražne radnje)

(1) Posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1) ovog zakona određuje naredbom sudac za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog tužitelja, koji sadrži: podatke o osobi ili podatke koji omogućavaju da se identificira osoba protiv koje se radnja poduzima, osnove sumnje iz članka 116. i 116.c ovog zakona, razloge za njezino poduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju poduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njezina izvođenja, vrijeme započinjanja, opseg i trajanje radnje. Naredba sadrži iste podatke kao i prijedlog tužitelja, kao i utvrđivanje trajanja naređene radnje.

(2) Izuzetno, ako se pismena naredba ne može dobiti na vrijeme i ako postoji opasnost od odlaganja, može se započeti sa izvršavanjem radnje iz članka 116.a ovog zakona i na osnovi usmene naredbe suca za prethodni postupak. Pismena naredba suca za prethodni postupak mora biti pribavljena u roku od 24 sata od izdavanja usmene naredbe.

(3) Naredba suca za prethodni postupak, kao i prijedlog tužitelja iz stavka (1) ovog članka čuvaju se u posebnom omotu. Tužitelj i sudac za prethodni postupak će sastavljanjem ili prijepisom zapisnika bez navođenja osobnih podataka prikrivenog istražitelja i informatora ili na drugi odgovarajući način spriječiti da neovlaštene osobe, osumnjičeni i njegov branitelj otkriju identitet prikrivenog istražitelja i informatora.“

Članak 9.

Iza članka 118. dodaju se novi čl. 118.a, 118.b, 118.c, 118.d, 118.e i 118.f koji glase:

„Članak 118.a

(Trajanje posebnih istražnih radnji)

(1) Posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1) toč. a), c) i d) ovog zakona mogu trajati najdulje do mjesec dana, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog tužitelja, produjiti za još mjesec dana, s tim da radnje mogu trajati ukupno najdulje šest mjeseci.

(2) Ako se radi o kaznenim djelima organiziranog kriminala ili terorizma, posebne istražne radnje iz stavka (1) ovog članka mogu se odrediti u trajanju do 3 mjeseca, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog tužitelja, produjiti za još 3 mjeseca, s tim da mogu trajati do postizanja cilja, ali ukupno ne dulje od jedne (1) godine.

(3) Prijedlog za posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1) toč. b), f) i g) ovog zakona se može odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku sljedeću radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njezinu uporabu.

Članak 118.b

(Produljenje posebnih istražnih radnji)

(1) Za produljenje posebne istražne radnje tužitelj je dužan sucu za prethodni postupak podnijeti obrazloženi prijedlog 72 sata prije isteka roka primjene radnje. Uz prijedlog mora biti dostavljeno izvješće policijskog tijela te podatci prikupljeni poduzetim radnjama.

(2) O prijedlogu za produljenje posebne istražne radnje iz stavka (1) ovog članka odlučuje sudac za prethodni postupak u roku 24 sata od prijma prijedloga.

Članak 118.c

(Izvršenje naredbe za posebne istražne radnje)

Naredbu iz članka 118. stavka (1) ovog zakona izvršava policijsko tijelo. O početku i prestanku izvršenja naredbe policijsko tijelo je obvezno pismeno obavijestiti tužitelja. Tužitelj je obvezan o tome pismeno obavijestiti suca za prethodni postupak.

Članak 118.d

(Obveze državnih tijela i pravnih osoba koje sudjeluju u provođenju naredbe za posebne istražne radnje)

(1) Poduzeća koja vrše prijenos informacija moraju policijskim tijelima omogućiti provođenje radnje iz članka 116.a stavka (1) točke a) ovog zakona.

(2) Vlasnici kompjutorskih sustava moraju policijskim tijelima omogućiti pristup podacima i provođenje radnje iz članka 116.a stavka (1) točke b) ovog zakona.

(3) Službene i odgovorne osobe u državnom tijelu ili pravnoj osobi iz st. (1) i (2) ovog člana obvezne su čuvati tajnost svih podataka u vezi s primjenom posebnih istražnih radnji iz članka 116.a stavka (1) toč. a) i b).

(4) Službena ili odgovorna osoba u pravnoj osobi iz st. (1) i (2) ovog zakona koja odbije ili spriječi izvršavanje naredbe Suda iz članka 118. stavka (1) ovog zakona može se kazniti prema odredbi članka 65. stavka (5) ovog zakona.

Članak 118.e

(Žalba na rješenje suca za prethodni postupak)

Ako sudac za prethodni postupak ne prihvati prijedlog za izdavanje naredbe iz članka 118. stavka (1) ili 118.b stavka (1) ovog zakona, tužitelj može u roku od 24 sata podnijeti žalbu na rješenje suca za prethodni postupak, o kojoj odlučuje vijeće iz članka 24. stavka (7) ovog zakona u roku od 24 sata.

Članak 118.f

(Obustava posebnih istražnih radnji)

(1) Policijsko tijelo će tužitelju dostavljati redovito izvješće o primjeni posebne istražne radnje i prikupljenim obavijestima. Tužitelj će bez odlaganja sucu za prethodni postupak predložiti obustavu izvršenja posebne istražne radnje ako prestanu postojati razlozi radi kojih je njezino primjenjivanje naređeno.

(2) Sudac za prethodni postupak mora pismenom naredbom, bez odlaganja, obustaviti izvršenje poduzetih radnji ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene.“

Članak 10.

Članak 119. mijenja se i glasi:

„Članak 119.

(Postupanje s materijalima prikupljenim poduzimanjem posebnih istražnih radnji)

(1) Po prestanku radnji iz čl. 116.a i 116.c ovog zakona policijska tijela moraju sve informacije, podatke i predmete prikupljene poduzetim radnjama, kao i izvješće o tome predati tužitelju. Tužitelj je dužan dostaviti sucu za prethodni postupak pismeno izvješće o poduzetim radnjama. Na osnovi podnesenog izvješća sudac za prethodni postupak provjerava je li se postupilo po njegovoj naredbi.

(2) Podatci i informacije prikupljeni poduzimanjem radnji iz članka 116.a stavka (1) ovog zakona čuvaju se dok se čuva sudski spis.

(3) Ako tužitelj odustane od kaznenog gonjenja, odnosno ako informacije i podatci prikupljeni naređenim radnjama nisu potrebni za kazneni postupak uništiti će se pod nadzorom suca za prethodni postupak, koji će o tome sastaviti poseban zapisnik.

(4) Pri izvršavanju posebnih istražnih radnji iz članka 116.a stavka (1) točke f) ovog zakona, novac i druga sredstva koja su bila korištena u svrhu izvršavanja ovih radnji moraju biti vraćena vlasniku, odnosno držatelju u skladu s odredbama ovog zakona, odmah po dokumentiranju.“

Članak 11.

Iza članka 119. dodaje se novi članak 119.a koji glasi:

„Članak 119.a

(Obavješćavanje osobe protiv koje su bile poduzete posebne istražne radnje)

(1) U slučajevima predviđenim člankom 119. stavkom (3) ovog zakona, o poduzimanju radnji, razlozima za njihovo poduzimanje, informaciji da prikupljeni materijal nije bio osnova za kazneno gonjenje i da je uništen, sudac za prethodni postupak pismeno obavještava osobu protiv koje su radnje iz članka 116.a stavka 1. toč. a), b), c) i d) ovog zakona bile poduzete.

(2) Sudac za prethodni postupak nakon poduzimanja radnji iz članka 116.a stavka (1) toč. a), b), c) i d) ovog zakona obavještava osobu protiv koje je radnja bila poduzeta. Osoba protiv koje je radnja bila poduzeta može od Suda zatražiti ispitivanje zakonitosti naredbe i načina na koji je provedena radnja.

(3) Na obrazloženi prijedlog tužitelja sudac za prethodni postupak može odgoditi obavještavanje osobe iz st. (1) ili (2) ovog članka, ali najkasnije do podizanja optužnice.

(4) Izuzetno od stavka (3) ovog članka Sud može na obrazloženi prijedlog tužitelja odgoditi obavještavanje osobe iz stavka (1) ili (2) ovog članka i nakon podizanja optužnice ako postoji osnovana bojazan da bi takvo obavještavanje moglo ugroziti cilj neke od istraga koje su u tijeku, život, tjelesni integritet i osobnu slobodu osobe. Vrijeme trajanja odgode određuje Sud, s tim da se kontrola opravdanosti odgode vrši po isteku svaka dva mjeseca od dana donošenja posljednjeg rješenja o odgodi, a najkasnije do završetka glavnog pretresa.“

Članak 12.

U članku 120. riječ „dobiveni“ zamjenjuje se riječju „prikupljeni“, a riječi „članka 116.“ zamjenjuju se riječima „članka 116.a“.

Članak 13.

U članku 121. riječi „članka 116.“ zamjenjuju se riječima „članka 116.a“.

Članak 14.

Članak 122. mijenja se i glasi:

„Članak 122.

(Korištenje dokaza prikupljenih posebnim istražnim radnjama)

Tehničke snimke, isprave i predmeti prikupljeni pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom mogu se koristiti kao dokazi u kaznenom postupku. Prikriveni istražitelj i informator iz članka 116.a stavka (1) točka e) ovog zakona, kao i osobe koje su provele posebne istražne radnje iz članka 116.a stavka (1) točka f) ovog zakona, mogu se saslušati kao svjedoci ili kao zaštićeni svjedoci o tijeku provođenja radnji ili o drugim važnim okolnostima.“

Članak 15.

U članku 138. stavak (1) mijenja se i glasi:

“(1) Kada izrekne presudu na kaznu zatvora, Sud može optuženom odrediti, odnosno produžiti pritvor uzimajući u obzir sve okolnosti vezane za izvršenje kaznenog djela, odnosno ličnost počinitelja. U ovom slučaju donosi se posebno rješenje, a žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.”

Članak 16.

U članku 174. stavku (3) riječi “predviđen u članku 408. i 409. ovog zakona” zamjenjuju se riječima “propisan Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u

kaznenim stvarima („Službeni glasnik BiH“, broj 11/05).“

Članak 17.

U članku 216. iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

“(2) U slučaju istrage protiv vjerskog službenika tužiteljstvo će prije okončanja istrage obavijestiti najviše nadležno tijelo predstavljanja vjerske zajednice registrirane u Bosni i Hercegovini, ako to neće štetiti interesima istrage.”

Dosadašnji st. (2), (3) i (4) postaju st. (3), (4) i (5).

Članak 18.

Članak 305. mijenja se i glasi:

„Članak 305.

(Odlučivanje u sjednici vijeća ili pretresu)

(1) Vijeće apelacijskog odjela donosi odluku u sjednici vijeća ili na osnovi održanog pretresa.

(2) Odluku o održavanju pretresa donosi vijeće apelacijskog odjela u sjednici vijeća.

(3) Pretres pred vijećem apelacijskog odjela održat će se samo ako je potrebno da se zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja izvedu novi dokazi ili ponove već ranije izvedeni dokazi i ako postoje opravdani razlozi da se predmet ne vrati vijeću kaznenog odjela na ponovni glavni pretres.

(4) Na pretres pred vijećem apelacijskog odjela pozivaju se optuženi i njegov branitelj, tužitelj, oštećeni, zakonski zastupnici i punomoćnici oštećenog, kao i oni svjedoci i vještaci za koje Sud odluči da se saslušaju.

(5) Ako je optuženi u pritvoru, predsjednik vijeća apelacijskog odjela mora osigurati prisutnost optuženog na pretresu.

(6) Na pisanu izradu odluke donesene na sjednici vijeća ili pretresu primjenjuju se rokovi iz članka 289. stavka (1) ovog zakona.“

Članak 19.

Iza članka 305. dodaje se članak 305.a koji glasi:

„Članak 305.a

(Pretres pred vijećem apelacijskog odjela)

(1) Pretres pred vijećem apelacijskog odjela počinje izvješćem izvjestitelja koji izlaže stanje stvari ne dajući svoje mišljenje o utemeljenosti žalbe.

(2) Po prijedlogu stranaka ili po službenoj dužnosti pročitat će se presuda ili dio presude na koji se odnosi žalba, a po potrebi i zapisnik o glavnom pretresu.

(3) Poslije toga pozvat će se žalitelj da obrazloži žalbu, a onda suprotna strana da odgovor na žalbu. Optuženi i njegov branitelj imaju uvijek posljednju riječ.

(4) Stranke i branitelj mogu na pretresu iznositi nove dokaze i činjenice.

(5) Tužitelj može, s obzirom na rezultat pretresa, u cjelini ili djelomično odustati od optužnice ili izmijeniti optužnicu u korist optuženog.

(6) Ako u člancima 301. do 305.a nije što drugo određeno, odredbe o glavnom pretresu pred vijećem kaznenog odjela sukladno će se primjenjivati i u postupku pred vijećem apelacijskog odjela.“

Članak 20.

U članku 306. iza riječi “žalbom” stavlja se zarez i dodaju riječi ”a po službenoj dužnosti je li na štetu optuženog povrijeđen kazneni zakon.“

Članak 21.

U članku 310. stavku (1) riječi “u sjednici vijeća” se brišu, a iza riječi “presudu i“, dodaju se riječi „vratiti predmet vijeću kaznenog odjela na ponovno suđenje ili“ .

Članak 22.

Članak 315. mijenja se i glasi:

„Članak 315.

(Ukidanje prvostupanjske presude)

(1) Vijeće apelacijskog odjela će, uvažavajući žalbu, rješenjem ukinuti prvostupanjsku presudu i vratiti predmet vijeću kaznenog odjela na ponovno suđenje ako utvrdi da:

- a) postoji bitna povreda odredaba kaznenog postupka, osim slučajeva iz članka 314. stavka (1) ovog zakona;
- b) ako smatra da zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja treba narediti novi glavni pretres pred vijećem kaznenog odjela.

(2) Vijeće apelacijskog odjela može narediti da se novi glavni pretres održi pred potpuno izmijenjenim vijećem kaznenog odjela.

(3) Vijeće apelacijskog odjela može samo djelomično ukinuti prvostupanjsku presudu, ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilno presuđenje.

(4) Ako se optuženi nalazi u pritvoru, vijeće apelacijskog odjela će ispitati postoje li još razlozi za pritvor i donijet će rješenje o produljenju ili ukidanju pritvora. Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.“

Članak 23.

Članak 316. mijenja se i glasi:

„Članak 316.

(Obrazloženje odluke kojom se ukida prvostupanjska presuda)

(1) U obrazloženju presude, odnosno rješenja, vijeće apelacijskog odjela treba ocijeniti žalbene navode.

(2) Kada se prvostupanjska presuda ukida zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, u obrazloženju treba navesti koje su odredbe povrijeđene i u čemu se povrede sastoje.

(3) Kada se prvostupanjska presuda ukida zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navest će se u čemu se sastoje nedostaci u utvrđivanju činjeničnog stanja, odnosno zašto su novi dokazi i činjenice važni i od utjecaja za donošenje pravilne odluke.”

Članak 24.

Iza članka 316. dodaje se članak 316.a koji glasi:

„Članak 316.a

(Dostavljanje drugostupanjske odluke i postupanje vijeća kaznenog odjela)

(1) Vijeće apelacijskog odjela vratit će sve spise vijeću kaznenog odjela s dovoljnim brojem ovjerenih prepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresiranim osobama.

(2) Vijeće kaznenog odjela kojem je predmet upućen na suđenje uzet će za osnovu raniju optužnicu. Ako je presuda vijeća kaznenog odjela djelomično ukinuta, vijeće kaznenog odjela će za osnovu uzeti samo onaj dio optužbe koji se odnosi na ukinuti dio presude.

(3) Na novom glavnom pretresu stranke i branitelj mogu istaknuti nove činjenice i iznositi nove dokaze.

(4) Vijeće kaznenog odjela je dužno izvesti sve procesne radnje i raspraviti sva sporna pitanja na koja je ukazalo vijeće apelacijskog odjela u svojoj odluci. Iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazi i mogu biti pročitani ili reproducirani ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitivani od suprotne stranke ili branitelja ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja iako im je to bilo omogućeno, kao i u slučaju ako je to ovim zakonom drugačije određeno, te ukoliko se radi o dokazima iz članka 261. stavka (2) točke e) ovog zakona.

(5) Odredbe stavka (4) ovog članka se ne odnose na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz članka 83. ovog zakona

(6) Pri izricanju nove presude, vijeće kaznenog odjela je vezano zabranom propisanom u članku 307. ovog zakona.“

Članak 25.

Članak 317. mijenja se i glasi:

„Članak 317.

(Pretres pred vijećem apelacijskog odjela nakon ukidanja prvostupanjske presude)

(1) Pretres pred vijećem apelacijskog odjela mora se održati ako je u istom kaznenom predmetu presuda već jednom bila ukinuta.

(2) Odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostupanjskom postupku shodno se primjenjuju i na pretres pred vijećem apelacijskog odjela.

(3) Ako vijeće apelacijskog odjela ustanovi da je potrebno ponovno izvesti već izvedene dokaze u prvostupanjskom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazni materijal ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branitelja iako im je to bilo omogućeno, te ukoliko se radi o dokazima iz članka 261. stavka (2) točka e) ovog zakona. U tom slučaju njihovi iskazi na pretresu se mogu čitati.

(4) Odredbe stavka (3) ovog članka se ne odnose na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz članka 83. ovog zakona.

(5) Pri izricanju nove presude, vijeće apelacijskog odjela je vezano zabranom propisanom u članku 307. ovog zakona.“

Članak 26.

U članku 317.a stavku (1) iza riječi „slučaju“ dodaju se riječi „ako je:“, a u toč. a) i b) riječi „ako je“ se brišu.

U stavku (2) iza riječi “vijeće” dodaju se riječi “Suda Bosne i Hercegovine“, a iza točke dodaje se nova rečenica koja glasi „Pred ovim vijećem ne može se održati pretres.“.

U stavku (3) riječ „odluke” zamjenjuje se riječju „presude“.

Stavak (4) se briše.

Članak 27.

U nazivu Poglavlja XXIV. riječ „LIJEK” zamjenjuje se riječju „LIJEKOVI”.
Ispred naslova „Ponavljanje postupka“ dodaju se riječi „Odjeljak 1. – ”.

Članak 28.

Iza članka 333. dodaje se Odjeljak 2. i čl. 333.a, 333.b, 333.c, 333.d, 333.e, 333.f, 333.g i 333.h koji glase:

„Odjeljak 2. – Zahtjev za zaštitu zakonitosti

Članak 333.a

(Uvjeti za podnošenje zahtjeva)

- (1) Protiv pravomoćne presude može se podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti u sljedećim slučajevima:
  - a) zbog povrede kaznenog zakona;
  - b) zbog povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavka (1) točke d) ovog zakona.
- (2) Podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti nije dopušteno zbog pogrešnog ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili ako nije bila izjavljena žalba ili zbog navoda koji se odnose na povrede iz stavka (1) ovog članka ako nisu bili izneseni u žalbi na presudu, osim ako su te povrede učinjene u žalbenom postupku.

- (3) Podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti nije dopušteno ni protiv odluke Suda kojom je odlučeno o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Članak 333.b

(Ovlaštene osobe i rok za podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za zaštitu zakonitosti mogu podnijeti tužitelj, osuđeni i branitelj. Nakon smrti osuđenog, u njegovu korist zahtjev za zaštitu zakonitosti mogu podnijeti osobe iz članka 293. stavka (2) ovog zakona.
- (2) Tužitelj može podnijeti zahtjev za zaštitu zakonitosti kako na štetu, tako i u korist osuđenog.
- (3) Zahtjev za zaštitu zakonitosti se podnosi u roku od tri mjeseca od dana prijma pravomoćne presude.

Članak 333.c

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Zahtjev za zaštitu zakonitosti se podnosi Sudu.
- (2) Sudac, odnosno predsjednik vijeća kaznenog odjela odbacit će rješenjem zahtjev za zaštitu zakonitosti ako njegovo podnošenje nije dopušteno, ako je podnesen od strane neovlaštene osobe ili ako je nepravodoban. Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba vijeću apelacijskog odjela iz članka 24. stavka (6) ovog zakona.

Članak 333.d

(Odgovor po zahtjevu i sudac izvjestitelj)

- (1) Vijeće apelacijskog odjela će rješenjem odbaciti zahtjev za zaštitu zakonitosti ako postoje razlozi iz članka 333.c stavka (2) ovog zakona, a ako ga ne odbaci, zahtjev će dostaviti protivnoj stranci i branitelju, koja može u roku od 15 dana od prijma zahtjeva podnijeti odgovor na zahtjev. Tužitelju će se dostaviti primjerak zahtjeva sa spisima predmeta.
- (2) Prije odlučivanja o zahtjevu, sudac izvjestitelj može po potrebi pribaviti izvješće o istaknutim povredama zakona.
- (3) S obzirom na sadržaj zahtjeva, vijeće apelacijskog odjela može odrediti da se odgodi ili prekine izvršenje pravomoćne presude.

Članak 333.e

(Granice ispitivanja zahtjeva)

- (1) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za zaštitu zakonitosti, vijeće apelacijskog odjela će se ograničiti samo na ispitivanje onih povreda zakona na koje se poziva podnositelj zahtjeva.
- (2) Ako vijeće apelacijskog odjela utvrdi da razlozi zbog kojih je donijelo odluku u korist osuđenog postoje i za kojeg od suosuđenih u pogledu kojeg

nije podnesen zahtjev za zaštitu zakonitosti, postupit će po službenoj dužnosti kao da takav zahtjev postoji.

- (3) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podnesen u korist osuđenog, vijeće apelacijskog odjela je pri donošenju odluke vezano zabranom predviđenom u članku 307. ovog zakona.

Članak 333.f

(Odbijanje zahtjeva)

Vijeće apelacijskog odjela će odbiti presudom zahtjev za zaštitu zakonitosti ako utvrdi da ne postoje povrede zakona na koje se poziva podnositelj zahtjeva ili ako je zahtjev podnesen zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ili zbog razloga koji se odnose na povrede zakona iz članka 333.a stavka (1) ovog zakona koji nisu bili izneseni u žalbi na pravomoćnu presudu, osim ako su te povrede učinjene u žalbenom postupku.

Članak 333.g

(Uvažavanje zahtjeva)

- (1) Ako vijeće apelacijskog odjela utvrdi da je zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan, donijet će presudu kojom će se s obzirom na prirodu povrede: preinačiti pravomoćna presuda ili u cjelini ili djelomično ukinuti prvostupanjska i drugostupanjska presuda ili samo drugostupanjska presuda i predmet vratiti na novo odlučivanje ili će se ograničiti samo na to da utvrdi povredu zakona.
- (2) Ako je zahtjev za zaštitu zakonitosti podnesen na štetu osuđenog, a vijeće apelacijskog odjela utvrdi da je osnovan, utvrdit će samo da postoji povreda zakona, ne dirajući u pravomoćnu presudu.

Članak 333.h

(Postupak nakon ukidanja pravomoćne presude)

- (1) Ako je pravomoćna presuda ukinuta i predmet vraćen na novo odlučivanje, za osnovu će se uzeti ranija optužnica ili onaj njezin dio koji se odnosi na ukinuti dio presude.
- (2) Sud je dužan izvesti sve procesne radnje i raspraviti pitanja na koja mu je ukazano.
- (3) Prilikom donošenja nove odluke, Sud je vezan zabranom predviđenom u članku 307. ovog zakona.“

Članak 29.

(Rješavanje predmeta u kojima je vijeće apelacijskog odjela ukinulo prvostupanjsku presudu i odredilo održavanje pretresa)

U postupcima u kojima je vijeće apelacijskog odjela ukinulo prvostupanjsku presudu i odredilo održavanje pretresa do dana stupanja na snagu ovog zakona postupak će se nastaviti i dovršiti u skladu s dosadašnjim odredbama.“

Članak 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH.

PSBiH broj _____/12

_____ 2012. godine

S a r a j e v o

PREDSJEDATELJ
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

PREDSJEDATELJ
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM
POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE

I. – USTAVNOPRAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavnopravna osnova za donošenje ovog zakona sadržana je u članku III. 1. g) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom, i u članku IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po Ustavu Bosne i Hercegovine.

Ustavnopravna osnova za donošenje ovog zakona je utvrđena prilikom njegova prvog usvajanja i ovaj zakon je do sada više puta mijenjan.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o kaznenom postupku predstavlja najznačajniji zakonodavni akt u kojem je u osnovi, cjelovito i sustavno obuhvaćen i reguliran kompletan kazneni postupak. Prvog ožujka 2003. godine stupio je na snagu Zakon o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, čijim stupanjem na snagu nastaje nova etapa u razvitku kaznenog prava i zakonodavstva u BiH, ne samo zbog nove i specifične koncepcije legislativnog uređenja kaznenopravne materije već i zbog nekih veoma značajnih izmjena u odnosu na prethodno zakonodavstvo. Međutim, iako se radi o relativno novom propisu, ipak pojedina rješenja ovog zakona nisu usklađena s međunarodnim standardima ili je dosadašnja primjena pokazala nedostatke, odnosno inicirala unapređenje pojedinih odredbi.

Člankom 1. dopunjen je **članak 20. ZKP-a**. Definicija pojma „telekomunikacija“, koja je predložena zbog restriktivnog tumačenja njegova sadržaja u praksi. Najčešće se telekomunikacija tumači u užem smislu samo kao telefonski razgovor. Međutim, telekomunikacija u širem smislu podrazumijeva prijenos informacija na daljinu u različitom obliku (razgovori, SMS te drugi oblici poruka, faks-poruke, e-poruke, kodificirani signali i drugo) između dva ili više korisnika uz korištenje različitih oblika telekomunikacijske veze (telefonska, telegrafska, radio, video, internet, itd.). Ustav Međunarodnog saveza za telekomunikacije daje sljedeću definiciju telekomunikacije: „Bilo koje prenošenje, odašiljanje ili primanje znakova, signala, pisanih dokumenata, oblika i zvukova ili bilo koje vrste obavještajnih podataka preko žičanih, radio, optičkih ili drugih elektromagnetnih sustava“. Svrha ovog prijedloga je postizanje jednostavnosti u razumijevanju, te efikasnosti u primjeni posebne istražne radnje „Nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija“.

Dosadašnja praksa pokazala je neminovnu potrebu za uvođenjem zahtjeva za zaštitu zakonitosti shodno čemu je dopunjen **članak 24.**, odnosno, uvedene nove odredbe (Odjeljak 2. – Zahtjev za zaštitu zakonitosti, članak 333.a – 333.h). Shodno tome se u ovoj dopuni precizira funkcionalna nadležnost Suda za rješavanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti koji se uvodi novim odredbama ZKP-a BiH.

Dopuna **članka 60.** Zakona učinjena je shodno međunarodnoj obvezi BiH koja proizlazi iz Temeljnog ugovora između Svete Stolice i BiH iz travnja 2006. godine, s

tim da su ista prava omogućena svim vjerskim zajednicama u BiH shodno načelu jednakopravnosti građana i institucija pred zakonom. Tekst odredbe je propisan analogno važećim stavcima (5) i (6) ovog članka.

Članak 72. te članak 72.a ZKP-a BiH propisuju mogućnost izdavanja sudske naredbe banci ili drugoj pravnoj osobi te operateru telekomunikacija da dostavi podatke o korištenju usluga od strane određene osobe i njihovu obvezu u izvršenju te naredbe. Međutim, važeći tekst ZKP-a BiH ne predviđa mogućnost kažnjavanja u slučaju neizvršavanja naredbe Suda. Zbog toga je u **članku 72.b** uvedena odgovornost i kažnjavanje službene ili odgovorne osobe u pravnoj osobi koja ne ispuni svoju obvezu koja proizlazi iz sudske naredbe.

Tekst predloženog **članka 116.** predstavlja dopunjeni stavak 1. članka 116. važećeg teksta ZKP-a BiH. Predložena dopuna teksta ovog stavka precizira suštinsku razliku i posebnost ovih radnji u odnosu na „obične“ radnje dokazivanja predviđene u Poglavlju VIII. ZKP-a BiH tako da dopuna naglašava da se posebne istražne radnje izvršavaju kao krajnja mjera. Izmjena naziva ovog članka predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta članka 116. ZKP-a BiH u nekoliko članaka (116. – 116.c). Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje važeći članak sadrži.

U **članku 116.a** predlaže se taksativno nabrojanje posebnih istražnih radnji te definiranje suštinskog sadržaja nekih od ovih radnji kod kojih postoji značajna razlika prilikom njihova tumačenja u praksi. Stavak 1. ovog članka predstavlja stavak 2. članka 116. važećeg teksta ZKP-a BiH. Stavak 2. ovog članka je novi prijedlog koji definira suštinu posebne istražne radnje „pristup kompjutorskim sustavima i kompjutorsko sravnjenje podataka“. Ova dopuna je potrebna zbog postojanja različitih tumačenja suštine ove radnje i, kao rezultat, odsutnost njezine primjene u praksi. Naime, primjena ove radnje može biti tumačena na dva različita načina:

1. pristup kompjutorskim sustavima koji su u privatnom vlasništvu osumnjičene osobe i snimanje na njih pohranjenih podataka u cilju pronalaženja dokaza kaznenog djela. Ovakav pristup kompjutorskim sustavima može biti izvršen na dva načina: putem hakiranja ili putem tajnog ulaza u prostorije i kopiranja čitave memorije sustava na specijalnu tehničku opremu te daljnjeg vještačenja tih podataka;
2. pristup kompjutorskim sustavima koji su u vlasništvu pravnih osoba i automatsko pretraživanje pohranjenih osobnih i drugih podataka u cilju pronalaženja i identifikacije osumnjičenog po različitim dostupnim oznakama.

Prvi način izvršenja radnje nije u širokoj uporabi u europskim državama, dok je drugi način izvršenja ove radnje široko rasprostranjen u europskoj praksi. Zbog toga ovaj prijedlog i definira suštinu načina izvršenja ove radnje, te ima za cilj da pokrene njezinu praktičnu primjenu.

Stavak 3. ovog članka je novi prijedlog koji precizira suštinu primjene posebne istražne radnje „nadzor i tehničko snimanje u prostorijama“, a stavak 4. ovog članka je novi prijedlog koji precizira suštinu primjene posebne istražne radnje „tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba, prijevoznih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima“ s tim da osim korištenja tehničkih uređaja za prijenos i snimanje fotografije, videozapisa i zvuka, radnja uključuje i korištenje tehničkih uređaja za utvrđivanje mjesta ili kretanja objekta primjene ove radnje. Stavak 5. ovog članka predstavlja stavak 6. članka 116. važećeg teksta ZKP-a BiH.

Stavak 6. ovog članka je novi prijedlog koji definira pojam te ulogu informatora u posebnim istražnim radnjama. Ovaj prijedlog je važan zbog toga što se u praksi dešava da se informator angažira praktički u svrhu provođenja prikrivene istrage, što nije njegova uloga, i to može dovesti do narušavanja zakona.

Članak 116.b definira dodatne opće uvjete za primjenu posebnih istražnih radnji i predstavljaju tekst stavaka 4. i 5. članka 116. važećeg teksta ZKP-a BiH sa izmjenama tehničke prirode.

Članak 116.c regulira proširenu primjenu posebnih istražnih radnji, tj. tekst stavka 3. članka 116. važećeg teksta ZKP-a BiH sa izmjenama tehničke prirode.

U **članku 117.** predložena je izmjena tehničke i jezične prirode. Izmjena u točki d) predstavlja prilagođavanje ove odredbe duhu i namjeni posebnih istražnih radnji, koje se primjenjuju samo kao krajnja mjera u izuzetnim slučajevima kada se na drugačiji način ne mogu prikupiti potrebni dokazi. Zbog toga što važeća odredba članka 117. točke d) u praksi znači da se može primijeniti na 98% kaznenih djela propisanih ovim zakonom, podignut je kazneni okvir, odnosno smanjen broj kaznenih djela za koja se mogu primijeniti posebne istražne radnje. Ovakva izmjena je u skladu i s posljednjim izmjenama i dopunama KZ BiH (SG BiH 8/10) gdje je za određeni broj kaznenih djela pooštren kazneni okvir. Odredbe propisane točkama a), b) i c) istog članka ostaju neizmijenjene zbog naglaska na njihov značaj iako točka d) obuhvaća i ova kaznena djela.

Članak 118. ZKP-a BiH – izmjena naslova ovog članka predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta članka 118. ZKP-a BiH u nekoliko članaka (118. – 118.g).

Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje sadrži važeći članak. Novi predloženi članak 118. propisuje proceduru izdavanja naredbe za posebne istražne radnje. Stavak 1. ovog članka predstavlja izmijenjeni i dopunjeni stavak 1. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH. Osim izmjena tehničke prirode, novi tekst predlaže mogućnost izdavanja naredbe za primjenu posebnih istražnih radnji ne samo na osnovi punih podataka o osobi, kako stoji u važećem tekstu ZKP-a BiH, nego i na osnovi raspoloživih podataka koji omogućuju da se identificira osoba protiv koje se radnja poduzima. Ovaj prijedlog podržava postojeću sudsku praksu (npr. presuda Suda BiH broj X-Kž-07/486 od 20. 10. 2009. godine). Također ovaj stavak je dopunjen prijedlogom da obrazloženi prijedlog tužitelja, odnosno naredba suca za prethodni postupak sadrži vremenski rok u kojem radnja mora biti započeta. Ovo je nužno zbog toga što u brojnim situacijama radnja ne može biti započeta odmah po izdavanju naredbe, a zahtijeva neko vremensko razdoblje za pripremu iz tehničkih, organizacijskih ili drugih razloga. Stavci 2. i 3. ovog članka predstavljaju tekstove stavaka 2. i 4. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH, sa izmjenama tehničke prirode.

Članak 118.a. je novi članak koji propisuje trajanje posebnih istražnih radnji. Stavak 1. ovog članka predstavlja prvi dio stavka 3. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH, a stavak 3. ovog članka predstavlja drugi dio stavka 3. članka 118. važećeg teksta ZKP-a sa izmjenama koje harmoniziraju trajanje posebnih istražnih radnji. Stavak 2. ovog članka je novi prijedlog koji predviđa produljenje termina trajanja primjene posebnih istražnih radnji za kaznena djela organiziranog kriminala ili

terorizma zbog složenosti ovih oblika kriminala. Sličan prijedlog je bio podnesen timu od strane radne skupine Ministarstva sigurnosti BiH.

Članak 118.b je novi članak koji precizno propisuje proceduru za produljenje primjene posebnih istražnih radnji, što nije regulirano važećim zakonodavstvom. Svrha ovog prijedloga je povećanje sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji. Predloženi vremenski rok od 72 sata za podnošenje prijedloga za produljenje posebne istražne radnje uključuje rokove od 24 sata za odlučivanje suca za prethodni postupak, 24 sata za žalbu i 24 sata za odlučivanje vijeća po žalbi.

Članak 118.c je novi članak koji propisuje nadležnost i obveze državnih, tj. policijskih tijela u izvršenju naredbe za posebne istražne radnje. Prva rečenica ovog članka predstavlja prvi dio stavka 6. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH, sa izmjenama tehničke prirode. Druga rečenica ovog članka je novi prijedlog koji uvodi obvezu policijskom tijelu da pismeno obavještava tužitelja, odnosno suca za prethodni postupak o početku izvršenja naredbe i prestanku istražne radnje. Ovaj prijedlog je vezan s odredbama predviđenim dopunama stavaka 1. članka 118. ovog prijedloga i svrha mu je povećanje sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji.

Članak 118.d je novi članak koji propisuje obveze državnih tijela i pravnih osoba te njihovih službenih i odgovornih osoba koje pružaju pomoć u provođenju naredbe za određene posebne istražne radnje, tj. „nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija“ i „pristupa kompjutorskim sustavima i kompjutorskog sravnjenja podataka“. Stavak 1. ovog članka predstavlja drugi dio stavka 6. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH sa izmjenama tehničke prirode. Stavci 2., 3. i 4. ovog članka predstavljaju nove prijedloge koji propisuje obveze državnih tijela i pravnih osoba te njihovih službenih i odgovornih osoba u provođenju naredbe za posebne istražne radnje, u čuvanju tajnosti svih podataka i saznanja koja imaju u vezi s ovim radnjama, i njihovu odgovornost u slučaju neispunjavanja svojih obveza shodno odredbama iz drugih poglavlja ZKP-a BiH. Ovo je važno pitanje koje nije definirano važećim zakonodavstvom.

Članak 118.e je novi članak koji uvodi mogućnost tužitelju podnošenja žalbe na rješenje suca za prethodni postupak o neizdavanju naredbe za posebne istražne radnje. Važeće zakonodavstvo ne predviđa ovu mogućnost.

Članak 118.f je novi članak koji precizira proceduru obustave posebnih istražnih radnji.

Stavak 2. ovog članka predstavlja stavak 5. članka 118. važećeg teksta ZKP-a BiH koji predviđa obvezu suca za prethodni postupak da obustavi izvršenje poduzetih radnji ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene. Međutim, važeći zakon ne definira kako sudac za prethodni postupak može doći do saznanja o prestanku takvih razloga. Uzimajući u obzir gore spomenuto, predloženi novi stavak 1. uvodi obvezu policije u redovitom izvještavanju tužitelja o napretku primjene posebne istražne radnje te obvezu tužitelja da predloži sucu za prethodni postupak obustavu izvršenja posebne istražne radnje kad prestanu razlozi radi kojih je njezino primjenjivanje naredeno. Svrha ovog prijedloga je povećanje tužiteljsko-sudske kontrole nad primjenom posebnih istražnih radnji tijekom njihova izvršenja.

Članak 119. – izmjena naslova ovog članka predlaže se zbog daljnje podjele i razvrstavanja važećeg teksta članka 119. ZKP-a BiH u dva članka (119. – 119.a). Ovu podjelu uzrokuju različiti elementi koje važeći članak sadrži. Novi predloženi članak 119. propisuje proceduru postupanja s materijalima prikupljenim poduzimanjem posebnih istražnih radnji. Stavci 1. i 2. ovog članka predstavljaju tekstove stavaka 1. i 4. članka 119. važećeg teksta ZKP-a BiH, s izmjenama jezične i tehničke prirode. Stavak 3. ovog članka predstavlja prvi dio stavka 2. članka 119. važećeg teksta ZKP-a BiH, sa izmjenom jezične prirode. Stavak 4. ovog članka je novi prijedlog koji uvodi mogućnost vraćanja do završetka istrage, tj. nakon dokumentiranja u skladu s odredbama ZKP-a BiH, vlasniku, odnosno držatelju novca i drugih sredstva koja su bila korištena u svrhu izvršavanja posebnih istražnih radnji „simulirani i kontrolirani otkup ili prodaja predmeta i simulirano davanje potkupnine“. Ovaj prijedlog je važan u situacijama kada je u svrhu izvršavanja ovih radnji bio korišten novac ili sredstva iz proračuna državnih tijela ili institucija, a koje treba vratiti što je moguće prije i izbjeći njihovo zadržavanje kao dokaza do kraja postupka.

Članak 119.a je novi članak koji propisuje obavještanje osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete.

Stavak 1. ovog članka predstavlja drugi dio stavka 2. članka 119. važećeg teksta ZKP-a BiH, sa izmjenama jezične i tehničke prirode koje preciziraju subjekt obveze informiranja osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete. U važećem tekstu zakona ova obveza je propisana neodređeno. Stavak 2. ovog članka predstavlja izmijenjeni stavak 3. članka 119. važećeg teksta ZKP-a BiH. Prva izmjena predlaže brisanje obavještanja „bez odlaganja“ tako da sudac za prethodni postupak samostalno ili uz konzultacije s tužiteljem odlučuje kada obavijestiti osobu protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete. Druga suštinska izmjena precizira za koje se posebne istražne radnje obvezno obavještava objekt primjene ovih radnji tako da o korištenju prikrivenog istražitelja i informatora, kao i o nadziranom prijevozu i isporuci predmeta kaznenog djela obavještanje nije obvezujuće. Stavci 3. i 4. ovog članka su novi prijedlozi koji predviđaju mogućnost i propisuju uvjete koji moraju biti ispunjeni kada sudac za prethodni postupak može odgoditi (ali najkasnije do podizanja optužnice) obavještanje osobe protiv koje su posebne istražne radnje bile poduzete ili može odlučiti da ne obavještava takvu osobu ili da joj ne dopustiti uvid u prikupljeni materijal nakon podizanja optužnice. Ovakva praksa postoji u drugim europskim državama, kao na primjer u Njemačkoj (članak 101. Zakona o kaznenom postupku Savezne Republike Njemačke) ili Sloveniji (članak 154. Zakona o kaznenom postupku Republike Slovenije).

Predložene izmjene u tekstu **članaka 120., 121. i 122.** su jezične i tehničke prirode.

Nadalje, odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u predmetu broj AP 498/11 u povodu apelacije Tokalić Pere od 15. 7. 2011. godine utvrđena je povreda prava propisanih Ustavom BiH i Europskom konvenciji o zaštiti ljudskih prava kada je u pitanju odredba o određivanju obveznog pritvora nakon izricanja prvostupanjske presude. Radi navedenog, predloženom izmjenom i dopunom se **članak 138. stavak 1.** usklađuje s gore navedenom odlukom o povredi prava propisanih Ustavom BiH i Europskom konvenciji o zaštiti ljudskih prava. Dakle, u prvoj rečenici se fakultativno postavlja određivanje „može“, odnosno produljenje pritvora jer važeća formulacija „će biti produljen“ ukazuje na obligatornost određivanja pritvora. U istoj rečenici se

bríše pozivanje na nužnost nesmetanog vođenja postupka zbog stvarne potrebe za postojanjem ovakve osnove nakon završetka prvostupanjskog postupka. Druga rečenica se bríše iz istih razloga fakultativnosti pritvora kao navedena izmjena u prvoj rečenici. Izmjena u trećoj rečenici je gramatičke prirode.

Izmjena u **članku 174.** je samo usklađivanje, odnosno pozivanje na članke 408. i 409. se bríše zbog toga što su isti brisani Zakonom o izmjenama i dopunama ZKP-a BiH objavljenom u Službenom glasniku BiH br. 93/09 (Poglavlje XXX. – POSTUPAK ZA PRUŽANJE MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI I IZVRŠENJE MEĐUNARODNIH UGOVORA U KAZNENOPRAVNIM STVARIMA, članak 407. – 413.), a nakon usvajanja posebnog Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima BiH u lipnju 2009. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 53/09).

Dopuna **članka 216.** učinjena je shodno međunarodnoj obvezi BiH koja proizlazi iz Temelnog ugovora između Svete Stolice i BiH iz travnja 2006. godine, s tim da su ista prava omogućena svim vjerskim zajednicama u BiH shodno načelu jednakopravnosti građana i institucija pred zakonom. Iz odredbe se može zaključiti da će u slučajevima kada nije ugrožena istraga tužiteljstvo izvršiti obavještanje relevantne vjerske zajednice o provođenju istrage protiv njezina službenika prije okončanja same istrage.

Članak 305. se mijenja jer se stavkom (2) propisuje da će Sud prije svega u sjednici vijeća donijeti odluku o tome da li žalbeni navodi ukazuju na to da je potrebno održati pretres pred drugostupanjskim vijećem, dok stavak (3) propisuje uvjete za održavanje pretresa pred vijećem apelacijskog odjela. Uvjeti su postavljeni kumulativno tako da ne bi dolazilo do nepotrebnog vraćanja ukoliko žalbeno vijeće može donijeti odluku po žalbi. Opravdani razlozi predstavljaju faktično pitanje koje će se ocjenjivati u svakom pojedinačnom predmetu. Nadalje, stavak (4) propisuje sudionike pretresa pred vijećem apelacijskog odjela prihvaćanjem načela neposrednosti vođenja kaznenog postupka, a stavkom (5) se nalaže obveza predsjedniku apelacijskog vijeća da osigura dovodenje optuženog iz pritvora na pretres. Stavak (6) propisuje da će se isti rokovi za izradu odluke na sjednici vijeća primjenjivati i za odluku koja je donesena na pretresu.

Uvođenje **članka 305.a** zasniva se na načelu neposrednosti i adversarnosti postupka. Odredbom se propisuje vođenje pretresa pred vijećem apelacijskog odjela prije donošenja bilo kakve odluke po žalbi. Na ovom pretresu će se razmatrati samo ona pitanja zbog kojih je pretres otvoren.

Dopunom **članka 306.** Sudu se daje mogućnost da po službenoj dužnosti preispituje presudu u smislu povrede kaznenog zakona na štetu optuženog. Ova dopuna predstavlja propisivanje *de facto* usvojene prakse Suda da se kod ovakvog preispitivanja presude poziva na Europsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava. Zbog nepostojanja jasno propisane odredbe koja će omogućiti preispitivanje presude u smislu povrede kaznenog zakona na štetu optuženog, Sud poseže za Europskom konvencijom i time popunjava prazninu koja postoji u domaćem zakonodavstvu (primjer dekriminalizacije kaznenog djela, odnosno promjene bića kaznenog djela nakon podnošenja žalbe, te zastara kaznenog gonjenja na koju nitko ne ukazuje u žalbenom postupku). Stoga se predlaže uvođenje ovakve mogućnosti kroz izričito

propisanu mogućnost preispitivanja.

Izmjena i dopuna stavka (1) **članka 310.** usklađuje ovu odredbu s odredbom o vrstama odluka koje može donijeti vijeće apelacijskog odjela u povodu žalbe na prvostupanjsku presudu, s uvođenjem mogućnosti jednog vraćanja predmeta vijeću kaznenog odjela na ponovno suđenje. Inače, potreba za uvođenjem odredbe o ukidanju presude i jednom vraćanju predmeta vijeću kaznenog odjela na ponovno suđenje se ukazala nakon što je osmogodišnja praksa primjene ZKP-a iz 2003. godine pokazala da postojeće rješenje ne uspostavlja balans između efikasnosti postupka i kvalitete suđenja i presude. Vijeća apelacijskog odjela su pretvorena u prvostupanjska kaznena vijeća koja razmatraju činjenice i provode postupak u cijelosti. Ovakva praksa je dovela do toga da ne postoji jasna poveznica između prvostupanjskih i drugostupanjskih odluka, izostaje edukativni karakter presuda, uspostavlja se manjkava i nedosljedna sudska praksa. Treba imati na umu da će se odredbe o drugostupanjskom postupku usklađivati na razini entiteta i Brčko Distrikta BiH gdje je ova praksa još izraženija.

Nadalje, **člankom 315.** jasno se preciziraju razlozi i postupanje vijeća apelacijskog odjela kod ukidanja presude i vraćanja predmeta vijeću kaznenog odjela. Osnove za vraćanje predmeta vijeću kaznenog odjel na ponovno suđenje se od osnova za održavanje pretresa pred vijećem apelacijskog odjela razlikuju samo u dijelu koji se odnosi na izvođenje novih dokaza. Također, stavkom (2) se propisuje mogućnost da vijeće apelacijskog odjela naredi da se pretres održi pred izmijenjenim vijećem ukoliko će takva odluka doprinijeti efikasnom i kvalitetnom rješavanju predmeta. Stavkom (4) se daje mogućnost žalbe na rješenje o pritvoru budući da apelacijsko vijeće nema mandatnu obvezu vođenja postupka. Važeći stavak (4) se briše s obzirom na to da se shodno primjenjuju pritvorske odredbe.

Članak 316. propisuje sadržaj presude, odnosno rješenja vijeća apelacijskog odjela. Odredbe preciziraju da presuda, odnosno rješenje, mora jasno ukazati na nedostatke kada su u pitanju bitne povrede kaznenog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje. Ovakva odredba ima za cilj stavljanje naglaska na kvalitetno obrazlaganje presuda i rješenja te isticanje značaja tog uvjeta koji postavlja Zakon o kaznenom postupku BiH, a koji se u praksi ponekad pokazao kao manjkav.

Postupanje vijeća apelacijskog odjela nakon donošenja drugostupanjske odluke propisuje uvedeni **članak 316.a** Osnova za ponovno suđenje bit će ranija optužnica ili samo onaj dio optužnice koji se osporava. Odredba u stavku (3) izričito propisuje mogućnost iznošenja novih činjenica i dokaza, a stavkom (4) se nalaže obveza vijeću kaznenog odjela da postupa po uputama vijeća apelacijskog odjela. Na ovaj način se osigurava edukativna svrha rada apelacijskog vijeća i buduće smanjenje mogućnosti ponavljanja istih grešaka. Također, olakšava se usklađivanje prakse rada prvostupanjskih vijeća, te dosljednost stavova vijeća apelacijskog odjela u istim ili sličnim predmetima. Stavak (5) predstavlja dodatni naglasak na postojeću zabranu *reformatio in peius*.

Članak 317. izričito propisuje obvezu vođenja pretresa pred vijećem apelacijskog odjela ako je presuda već jednom bila ukinuta u drugostupanjskom postupku. Odredba u stavku (2) je preuzeta iz ranijeg stavka (1) članka 317., odredba u stavku (3) je

preuzeta iz ranijih st. (2) i (3) članka 317. pa je shodna i njihova primjena. Izmjena u stavku (5) predstavlja dodatni naglasak na postojeću zabranu *reformatio in peius*.

Izmjene u **članku 317.a** predstavljaju preciziranje postojeće odredbe koja je uvedena u lipnju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/08) s ciljem omogućavanja prava žalbe optuženom koji je prvi put proglašen krivim u drugostupanjskom postupku.

Cijeneći da se uvodi novi pravni lijek, izvršeno je usklađivanje naziva **Poglavlja XXIV.**, kao i podnaslova.

Odjeljak 2. – Zahtjev za zaštitu zakonitosti, i uvođenje novih članaka 333.a - 333.h

U Poglavlju XXIV. koje se odnosi na izvanredne pravne lijekove dodan je Odjeljak 2. koji se odnosi na izvanredni pravni lijek – Zahtjev za zaštitu zakonitosti. Cilj je ovog zahtjeva da se osigura provođenje načela zakonitosti sudskog rada i istodobno da se postigne jednoobrazna primjena prava kada su u pitanju kaznena djela iz nadležnosti Suda BiH. Zahtjev za zaštitu zakonitosti je izvanredno pravno sredstvo u nadležnosti Suda BiH koje mogu koristiti tužitelj i osuđeni. Osnove za ulaganje ovog pravnog lijeka su restriktivno određene i svode se na povredu prava na obranu kao bitnu povredu odredaba kaznenog postupka, te na povredu kaznenog zakona. Zbog ovako usko ograničenih mogućnosti ulaganja ovog pravnog lijeka, njegovo uvođenje neće uzrokovati značajno povećanje broja predmeta niti potrebu za povećanjem postojećeg broja sudaca, a pri tome je veliki značaj ovog pravnog sredstva sa aspekta ujednačavanja sudske prakse Suda BiH.

Novi **članak 29.** je prelazna odredba o primjeni novih odredaba o drugostupanjskom postupku.

III. – USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Europski standardi zahtijevaju da svaki čovjek tijekom odlučivanja o njegovom građanskom pravu i obvezi ima pravo na pravedno suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim zakonom ustanovljenim sudom. Članak 6. Europske konvencije o ljudskim pravima (EKLJP) jamči pravo na pravedno suđenje, ali ne propisuje pravila, odnosno ona se trebaju regulirati prvenstveno domaćim zakonom.

Odredbe Konvencije reguliraju oblast "prava na pravedno suđenje" i "jednak pristup pravdi", što obvezuje sve države članice, ali svaka od njih individualno uređuje ovu oblast na način koji odgovara njezinom ustavnom sustavu, državnoj strukturi i sl., ali kako ovom prilikom, tako i u svim drugim sličnim Bosna i Hercegovina analizira, cijeni i nastoji da uvede najbolje međunarodne standarde i prakse.

Dakle, materija koja se uređuje nacrtom Zakona nije regulirana pravno obvezujućim aktima EU.

IV. – PROVEDBENI MEHANIZMI I OSIGURAVANJE POŠTIVANJA PROPISA

Provođenje ovog propisa osigurano je kroz već uspostavljene pravosudne institucije Bosne i Hercegovine.

V. – KONZULTACIJE

U iznalaženju i usuglašavanju najpovoljnijih zakonskih rješenja sudjelovali su predstavnici izvršne i sudske vlasti svih razina u Bosni i Hercegovini, istaknuti profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini, te predstavnici odvjetničkih komora koji su članovi Tima za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona. Tim za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona je nadležno tijelo Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine koje je uspostavljeno 2003. godine i koje kontinuirano prikuplja podatke iz prakse, prati i analizira primjenu zakona, te predlaže rješenja kojim se uklanjaju uočeni zakonski nedostaci, te uvode norme usuglašene s najboljim pravnim standardima.

Prijedlog Zakona je dostavljen radi davanja mišljenja Uredu za zakonodavstvo, Direkciji za europske integracije i Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Na nacrt Zakona mišljenje (bez primjedbi) je dalo Ministarstvo financija i trezora. Ured za zakonodavstvo sugerira da se u nacrt Zakona pozicionira odredba shodno kojoj bi se uradio prečišćeni tekst ZKP-a BiH. Cijeneći ovu obvezujuću odredbu usvojenu u prethodnim izmjenama ZKP-a BiH, shodno istoj, Ministarstvo pravde BiH je već poduzelo aktivnosti u tom pravcu. Direkcija za europske integracije ističe da materija koja se uređuje nacrtom Zakona nije regulirana pravno obvezujućim aktima EU, te u skladu s mišljenjem Direkcije, nepotreban je usporedni prikaz o usklađenosti nacrta Zakona s odredbama zakonodavstva EU.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 12. sjednici, održanoj 4. 7. 2012. godine, razmatralo nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH, te odgodilo izjašnjavanje o istom, uz obvezu obrađivača da razmotri i ugradi primjedbe istaknute u raspravi. Tim za praćenje i ocjenu primjene kaznenih zakona razmotrio je primjedbe s rasprave Vijeća ministara, te u tekst nacrta ugradio opravdane sugestije. Između ostalog u raspravi je istaknuto da predmetni zakon sadrži odredbe o posebnim mjerama i radnjama koje zadiru u ljudska prava, te da je prethodno potrebno pribaviti mišljenje Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. U cilju realizacije navedenog zaključka, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice dalo je pozitivno mišljenje na isti u pogledu usklađenosti s propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava.

VI. – FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

ODREDBE ZAKONA O KRIVIČNOM POSTUPKU BOSNE I HERCEGOVINE KOJE SE MJENJAJU

Član 20.

Osnovni pojmovi

Osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeće značenje:

- a) "Osumnjičeni" je osoba za koju postoje osnovi sumnje da je počinila krivično djelo,
- b) "Optuženi" je osoba protiv koje je jedna ili više tačaka u optužnici potvrđena,
- c) "Osuđeni" je osoba za koju je pravomoćnom odlukom utvrđeno da je krivično odgovorna za određeno krivično djelo.
- d) "Sudija za prethodni postupak" je sudija koji u toku istrage postupa u slučajevima kada je to propisano ovim zakonom,
- e) "Sudija za prethodno saslušanje" je sudija koji nakon podizanja optužnice postupa u slučajevima kada je to propisano ovim zakonom i koji ima ovlaštenja koja pripadaju sudiji za prethodni postupak,
- f) "Stranke" su Tužitelj i osumnjičeni, odnosno optuženi,
- g) "Ovlaštena službena osoba" je osoba koja ima odgovarajuća ovlaštenja unutar policijskih organa Bosne i Hercegovine, uključujući Državnu agenciju za istrage i zaštitu, Državnu graničnu službu, sudsku i finansijsku policiju, kao i unutar carinskih organa, poreskih organa i organa vojne policije u Bosni i Hercegovini.
Pod ovlaštenim službenim osobama smatraju se i stručni saradnici odnosno istražitelji Tužilaštva BiH koji rade po ovlastima Tužioca.
- h) "Oštećeni" je osoba kojoj je osobno ili imovinsko pravo krivičnim djelom povrijeđeno ili ugroženo. Pravne osobe" su osobe koje su kao takve definirane u K.Z BiH, uključujući: korporacije, preduzeća, udruženja, firme i partnerstva i druga privredna društva,
- i) "Istraga" obuhvata aktivnosti poduzete od strane Tužitelja ili ovlaštene službene osobe u skladu s ovim zakonom, uključujući prikupljanje i čuvanje izjava i dokaza,
- j) "Unakrsno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke, odnosno branitelja, koja nije pozvala svjedoka, odnosno vještaka,
- k) "Direktno ispitivanje" je ispitivanje svjedoka i vještaka od stranke, odnosno branitelja, koja je pozvala svjedoka, odnosno vještaka,
- l) "Osnovana sumnja" je viši stepen sumnje zasnovan na prikupljenim dokazima koji upućuju na zaključak da je izvršeno krivično djelo,
- m) "Zabilješke" i "spisi" su slova, riječi ili brojke ili njihov ekvivalent, zapisane rukopisom, otkucane pisačom mašinom, odštampane, fotokopirane, fotografirane, zabilježene magnetskim impulsima, mehanički ili elektronski ili nekim drugim oblikom sakupljanja podataka,
- n) "Fotografije" su fotografski, digitalni i rendgenski snimci, video trake i filmovi,
- o) "Original" je sam spis ili snimak ili sličan ekvivalent kojim se ostvaruje isto dejstvo od strane osobe koja ga piše, snima ili izdaje. "Original" fotografija uključuje negativ i sve kopije. Ako su podaci pohranjeni u kompjuteru ili sličnom uređaju za automatsku obradu podataka, original je i svaki odštampani primjerak ili okom vidljivi pohranjeni podatak,
- r) "Kopija" je preslikavanje originala ili matrice, uključujući uvećanja i umanjenja, mehaničkim ili elektronskim presnimavanjem, hemijskom reprodukcijom ili nekom drugom ekvivalentnom tehnikom kojom se precizno reprodukuje original,
- s) "Telekomunikacijska adresa" je svaki telefonski broj, linijski ili mobilni ili e-mail ili internet adresa koju posjeduje ili koristi određena osoba.
t) "Supružnik" i "vanbračni partner" su one osobe koje takav status imaju prema porodičnom pravu.
- u) "Kompjuterski sistem" je svaka naprava ili grupa međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovu programa automatski obrađuju podatke,
- v) "Kompjuterski podaci" su svako iskazivanje činjenica, informacija ili koncepata u obliku prikladnom za obradu u kompjuterskom sistemu, uključujući i program koji je u stanju prouzrokovati da kompjuterski sistem izvrši određenu funkciju.

Član 24. **Sastav Suda**

- (1) U prvom stepenu sudi vijeće krivičnog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (2) Za krivična djela s propisanom kaznom zatvora do deset godina ili novčanom kaznom kao glavnom kaznom sudi sudija pojedinac.
- (3) U drugom stepenu sudi vijeće apelacionog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (4) U trećem stepenu sudi vijeće apelacionog odjeljenja Suda sastavljeno od trojice sudija.
- (5) O zahtjevu za ponavljanje postupka odlučuje vijeće krivičnog odjeljenja sastavljeno od trojice sudija.
- (6) Sudija za prethodni postupak, sudija za prethodno saslušanje, predsjednik Suda i predsjednik vijeća odlučuju u slučajevima predviđenim ovim zakonom.
- (7) U vijeću sastavljenom od trojice sudija Sud odlučuje o žalbama protiv rješenja kada je to određeno ovim zakonom i donosi druge odluke izvan glavnog pretresa.

Član 60. **Postupak izvršenja naredbe za pretresanje**

- (1) Prije početka pretresanja ovlaštena službena osoba mora dati obavještenje o svojoj funkciji i razlogu dolaska i predati naredbu za pretresanje osobi kod koje će se ili na kojoj će se izvršiti pretresanje. Ako je nakon toga ovlaštenoj službenoj osobi pristup uskraćen, može upotrijebiti silu u skladu sa zakonom.
- (2) Prilikom izvršavanja naredbe za pretresanje kojom se određuje pretresanje stana i drugih prostorija, ovlaštena službena osoba nije dužna obavijestiti bilo koga o svojoj funkciji i razlozima pretresanja, već može odmah ući u stan ili druge prostorije ako su prazni ili ako ovlaštena službena osoba opravdano smatra da su prazni ili ako je ovlaštena službena osoba naredbom izričito ovlaštena da uđe bez prethodne najave.
- (3) Korisnik stana i drugih prostorija pozvat će se da bude prisutan pretresanju, a ako je on odsutan - pozvat će se njegov zastupnik ili neko od odraslih Članova domaćinstva ili susjeda. Ukoliko osoba kod koje se pretresanje ima izvršiti nije prisutna, naredba se ostavlja u prostoriji gdje se vrši pretresanje, a pretresanje se izvršava i bez njene prisutnosti.
- (4) Pretresanju stana, ostalih prostorija ili osobe prisutvuju dva punoljetna građanina kao svjedoci. Pretresanju osobe prisustvuju svjedoci istog spola. Svjedoci će se prije početka pretresanja upozoriti da paze kako se pretresanje vrši, kao i da imaju pravo da prije potpisivanja zapisnika o pretresanju stave svoje prigovore, ako smatraju da sadržaj zapisnika nije tačan.
- (5) Prilikom vršenja pretresanja službenih prostorija pozvat će se njihov starješina ili rukovoditelj da bude prisutan pretresanju.
- (6) Ako se pretresanje mora poduzeti u vojnom objektu, pismena naredba o pretresanju dostavlja se vojnim vlastima, koje će odrediti najmanje jednu vojnu osobu da bude prisutna pretresanju.

Član 116. **Vrste posebnih istražnih radnji i uvjeti za njihovu primjenu**

- (1) Protiv osobe za koju postoje osnovi sumnje da je sama ili s drugim osobama učestvovala ili učestvuje u učinjenju krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona mogu se odrediti posebne istražne radnje, ako se na drugi način ne mogu pribaviti dokazi ili bi njihovo pribavljanje bilo povezano s nesrazmjernim teškoćama.
- (2) Istražne radnje iz stava 1. ovog člana su:
  - a) nadzor i tehničko snimanje telekomunikacija,

- b) pristup kompjuterskim sistemima i kompjutersko sravnjenje podataka,
- c) nadzor i tehničko snimanje prostoriya,
- d) tajno praćenje i tehničko snimanje osoba, transportnih sredstava i predmeta koji stoje u vezi s njima,
- e) korištenje prikrivenih istražitelja i korištenje informatora,
- f) simulirani i kontrolirani otkup predmeta i simulirano davanje potkupnine,
- g) nadzirani prijevoz i isporuka predmeta krivičnog djela.

(3) Istražne radnje iz stava 2. tačke a. ovog člana mogu se odrediti i prema osobi za koju postoje osnovi sumnje da učinitelju, odnosno od učinitelja krivičnog djela iz člana 117. ovog zakona prenosi informacije u vezi s krivičnim djelom, odnosno da učinitelj koristi njeno sredstvo telekomunikacije.

(4) Na razgovore osobe iz stava 1. ovog člana i njenog branitelja shodno se primjenjuju odredbe o komunikaciji osumnjičenog i branitelja.

(5) Pri izvršavanju istražnih radnji iz stava 2. tačke e. i f. ovog člana policijski organi ili druge osobe ne smiju preduzimati aktivnosti koje predstavljaju podstrekavanje na učinjenje krivičnog djela. Ako su takve aktivnosti poduzete, ta okolnost isključuje krivično gonjenje podstrekavane osobe za krivično djelo izvršeno u vezi s ovim radnjama.

(6) Prikriveni istražitelj je posebno obučeno ovlašteno službeno lice koje istražuje pod izmijenjenim identitetom. Prikriveni istražitelj smije pod svojim izmijenjenim identitetom učestvovati u pravnom prometu. Ukoliko je to neophodno za formiranje i održavanje tog identiteta, mogu se izraditi, izmijeniti ili koristiti odgovarajući dokumenti

Član 117.

Krivična djela za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje

Istražne radnje iz Člana 116. stav 2. ovog zakona mogu se odrediti za krivična djela:

- a) protiv integriteta Bosne i Hercegovine,
- b) protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom,
- c) terorizma,
- d) za koja se prema zakonu može izreći kazna zatvora od tri godine ili teža kazna.

Član 118.

Nadležnost za određivanje i trajanje istražnih radnji

(1) Istražne radnje iz člana 116. stava 2. ovog zakona određuje naredbom sudija za prethodni postupak, na obrazloženi prijedlog Tužitelja koji sadrži: podatke o osobi protiv koje se radnja preduzima, osnove sumnje iz člana 116. stava 1. ili 3. ovog zakona, razloge za njeno preduzimanje i ostale bitne okolnosti koje zahtijevaju preduzimanje radnji, navođenje radnje koja se zahtijeva i način njenog izvođenja, obim i trajanje radnje. Naredba sadrži iste podatke kao i prijedlog Tužitelja, kao i utvrđivanje trajanja naređene radnje.

(2) Izuzetno, ako se pismena naredba ne može dobiti na vrijeme i ako postoji opasnost od odlaganja, može se započeti s izvršavanjem mjere iz člana 116. ovog zakona i na osnovu usmene naredbe sudije za prethodni postupak. Pismena naredba sudije za prethodni postupak mora biti pribavljena u roku od 24 sata od izdavanja usmene naredbe.

(3) Istražne radnje iz člana 116. stava 2. tačke a. do d. i g. ovog zakona mogu trajati najduže do mjesec dana, a iz posebno važnih razloga mogu se, na obrazloženi prijedlog Tužitelja, produžiti za još mjesec dana, s tim da mjere iz tačke a. do c. mogu trajati ukupno najduže šest mjeseci, a mjere iz tačke d. i g. ukupno najduže tri mjeseca. Zahtjev za radnju iz člana 116. stava 2. tačke f. ovog zakona se može odnositi samo na jednokratni akt, a zahtjev za svaku narednu radnju protiv iste osobe mora sadržavati razloge koji opravdavaju njenu upotrebu.

(4) Naredba sudije za prethodni postupak kao i prijedlog Tužitelja iz stava 1. ovog člana čuvaju se u posebnom omotu. Tužitelj i sudija za prethodni postupak će sastavljanjem ili prijepisom zapisnika bez navođenja osobnih podataka prikrivenog istražitelja i informatora ili na drugi odgovarajući način, spriječiti da neovlaštene osobe, osumnjičeni i njegov branitelj otkriju identitet prikrivenog istražitelja i informatora.

(5) Sudija za prethodni postupak mora pismenom naredbom, bez odlaganja, obustaviti izvršenje poduzetih radnji ako su prestali razlozi zbog kojih su radnje određene.

(6) Naredbu iz stava 1. ovog člana izvršava policijski organ. Preduzeća koja vrše prenos informacija dužna su Tužitelju i policijskim organima omogućiti provođenje mjera iz člana 116. stava 2. tačke a. ovog zakona.

Član 119.

Materijal dobijen preduzimanjem radnji i obavještanje o poduzetim radnjama

(1) Po prestanku radnji iz Člana 116. ovog zakona policijski organi moraju sve informacije, podatke i predmete dobijene poduzetim radnjama, kao i izvještaj o tome predati Tužitelju. Tužitelj je dužan dostaviti sudiji za prethodni postupak pismeni izvještaj o poduzetim radnjama. Na osnovu podnesenog izvještaja sudija za prethodni postupak provjerava da li je postupljeno po njegovoj naredbi.

(2) Ako Tužitelj odustane od krivičnog gonjenja, odnosno ako informacije i podaci pribavljeni naređenim radnjama nisu potrebni za krivični postupak, uništiti će se pod nadzorom sudije za prethodni postupak, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik. O preduzimanju radnji, razlozima za njihovo preduzimanje, informaciji da dobiveni materijal nije bio osnov za krivično gonjenje i da je uništen, pismeno se obavještava osoba protiv koje je neka od radnji iz Člana 116. stava 2. ovog zakona bila poduzeta.

(3) Sudija za prethodni postupak će, bez odlaganja, a nakon preduzimanja radnji iz Člana 116. ovog zakona, obavijestiti osobu protiv koje je radnja bila poduzeta. Osoba protiv koje je mjera bila poduzeta može od Suda zatražiti ispitivanje zakonitosti naredbe i načina na koji je provedena mjera.

(4) Podaci i informacije dobijeni preduzimanjem mjera iz stava 2. Član 116. ovog zakona čuvaju se dok se čuva sudski spis.

Član 120.

“Slučajni nalazi”

Ne mogu se koristiti kao dokaz informacije i podaci dobijeni preduzimanjem radnji iz Člana 116. ovog zakona ako se ne odnose na krivično djelo iz člana 117. ovog zakona.

Član 121.

Postupanje bez sudske naredbe ili izvan njezinog okvira

Ako su radnje iz Člana 116. ovog zakona poduzete bez naredbe sudije za prethodni postupak ili u suprotnosti s njom, Sud na pribavljenim podacima ili dokazima ne može zasnivati svoju odluku.

Član 122.

Korištenje dokaza pribavljenih posebnim radnjama

Tehničke snimke, isprave i predmeti pribavljeni pod uvjetima i na način propisan ovim zakonom mogu se koristiti kao dokazi u krivičnom postupku. Prikriveni istražitelj i informator iz člana 116. stava 2. tačke e. ovog zakona, kao i osobe koje su provele istražne radnje iz člana 116. stava 2. tačke f. ovog zakona mogu se saslušati kao svjedoci, ili kao zaštićeni svjedoci o toku provođenja radnji ili o drugim važnim okolnostima.

Član 138.

Određivanje pritvora nakon izricanja presude

(1) Kada izrekne presudu na kaznu zatvora, Sud može optuženom odrediti pritvor, odnosno pritvor će biti produžen ako je to neophodno radi nesmetanog vođenja krivičnog postupka, uzimajući u obzir sve okolnosti vezane za izvršenje krivičnog djela, odnosno ličnost počinioca. Ako izrekne presudu na kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu, Sud će odmah odrediti ili produžiti pritvor. U ovim slučajevima donosi se posebno rješenje, a žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje.

(2) Pritvor će se ukinuti ako je optuženi oslobođen od optužbe ili je optužba odbijena osim iz razloga nenadležnosti Suda ili ako je oglašen krivim, a oslobođen od kazne ili je osuđen samo na novčanu kaznu ili je uvjetno osuđen ili je zbog uračunavanja pritvora kaznu već izdržao.

(3) *Poslije izricanja prvostepene presude, pritvor može trajati najduže još devet mjeseci. Izuzetno, u složenim predmetima i iz važnih razloga Apelaciono vijeće pritvor može produžiti za još najduže šest mjeseci. Ako za to vrijeme ne bude izrečena drugostepena presuda kojom se prvostepena presuda preinačuje ili potvrđuje, pritvor će se ukinuti i optuženi pustiti na slobodu. Ako u propisanim rokovima bude izrečena drugostepena odluka kojom se prvostepena odluka ukida, pritvor može trajati najduže još jednu godinu od izricanja drugostepene odluke.*

(4) Na zahtjev optuženog, koji se poslije izricanja kazne zatvora nalazi u pritvoru, sudija, odnosno predsjednik vijeća može optuženog rješenjem uputiti u ustanovu za izdržavanje kazne i prije pravomoćnosti presude.

(5) Pritvor se uvijek ukida istekom izrečene kazne.

(6) Optuženi koji se nalazi u pritvoru, a presuda kojom mu je izrečena kazna zatvora je postala pravosnažna, ostat će u pritvoru do upućivanja na izdržavanje kazne a najduže do isteka trajanja izrečene kazne.

Član 174. Posebni slučajevi dostavljanja

(1) Osobama lišenim slobode dostavljanje se vrši u Sudu ili preko uprave ustanove u kojoj su smještene.

(2) Osobama koje uživaju pravo imuniteta u Bosni i Hercegovini, ako međunarodni ugovori šta drugo ne određuju, dostavljanje se izvršava preko nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine.

(3) Dostavljanje državljanima Bosne i Hercegovine, ako se ne primjenjuje postupak predviđen u članu 408. i 409. ovog zakona, izvršava se posredstvom diplomatskog ili konzularnog predstavništva Bosne i Hercegovine u stranoj državi, pod uvjetom da se strana država ne protivi takvom načinu dostavljanja i da osoba kojoj se dostavljanje obavlja dobrovoljno pristaje da primi pismeno. Ovlašteni zaposlenik diplomatskog ili konzularnog predstavništva potpisuje dostavnicu kao dostavljač ako je pismeno uručeno u samom predstavništvu, a ako je pismeno dostavljeno poštom - potvrđuje to na dostavnici.

Član 216. Naredba o sprovođenju istrage

(1) Tužitelj naređuje sprovođenje istrage ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo.

(2) O sprovođenju istrage donosi se naredba, koja sadrži: podatke o učinitelju krivičnog djela ukoliko su poznati, opis djela iz kojeg proizilaze zakonska obilježja krivičnog djela, zakonski naziv krivičnog djela, okolnosti koje potvrđuju osnovne sumnje za sprovođenje istrage i postojeće dokaze. U naredbi Tužitelj će navesti koje okolnosti treba istražiti i koje istražne radnje treba poduzeti.

(3) Tužitelj donosi naredbu da se istraga neće provoditi ako je iz prijave i pratećih spisa očigledno da prijavljeno djelo nije krivično djelo, ako ne postoje osnovi sumnje da je prijavljena osoba učinila krivično djelo, ako je nastupila zastarjelost ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.

(4) O nesprovođenju istrage, kao i o razlozima za to, Tužitelj će obavijestiti oštećenog i podnositelja prijave u roku od tri dana. Oštećeni i podnositelj prijave imaju pravo podnijeti pritužbu u roku od osam dana uredu Tužitelja.

Član 305.

Odlučivanje u sjednici vijeća ili pretresu

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja donosi odluku u sjednici vijeća ili na osnovu održanog pretresa.

(2) Na pismenu izradu odluke donesene na sjednici vijeća primjenjuju se rokovi iz člana 289. stav (1) ovog zakona

Član 306.

Granice ispitivanja presude

Vijeće apelacionog odjeljenja ispituje presudu u onom dijelu u kojem se ona pobija žalbom.

Član 310.

Odluke po žalbi

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja može u sjednici vijeća odbaciti žalbu kao neblagovremenu ili kao nedopuštenu ili odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu ili preinačiti prvostepenu presudu, ili ukinuti presudu i održati pretres.

(2) O svim žalbama protiv iste presude vijeće apelacionog odjeljenja odlučuje jednom odlukom.

Član 315.

Ukidanje prvostepene presude

(1) Vijeće apelacionog odjeljenja će, uvažavajući žalbu, rješenjem ukinuti prvostepenu presudu i odrediti održavanje pretresa ako utvrdi da:

a) postoji bitna povreda odredaba krivičnog postupka, osim slučajeva iz člana 314. stav 1. ovog zakona,

b) je potrebno izvesti nove dokaze ili ponoviti već u prvostepenom postupku izvedene dokaze usljed kojih je činjenično stanje pogrešno ili nepotpuno utvrđeno.

(2) Vijeće apelacionog odjeljenja može i djelimično ukinuti prvostepenu presudu, ako se pojedini dijelovi presude mogu izdvojiti bez štete za pravilno presuđenje i u odnosu na taj dio održati pretres.

(3) Ako se optuženi nalazi u pritvoru, vijeće apelacionog odjeljenja će ispitati postoje li još razlozi za pritvor i donijet će rješenje o produženju ili ukidanju pritvora. Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba.

(4) Ako je optuženi u pritvoru, vijeće apelacionog odjeljenja je dužno donijeti odluku najkasnije u roku od tri mjeseca, a u složenim predmetima najkasnije u roku od šest mjeseci od dana kada je primilo spise.

Član 316.

Obrazloženje odluke kojom se ukida prvostepena presuda

U obrazloženju presude, u dijelu kojim se ukida prvostepena presuda ili u rješenju kojim se ukida prvostepena presuda, navest će se samo kratki razlozi za ukidanje.

Član 317.

Pretnes pred vijećem apelacionog odjeljenja

(1) Odredbe koje se odnose na glavni pretres u prvostepenom postupku shodno se primjenjuju i na pretres pred vijećem apelacionog odjeljenja.

(2) Ako vijeće apelacionog odjeljenja ustanovi da je potrebno ponovo izvesti već izvedene dokaze u prvostepenom postupku, iskazi saslušanih svjedoka i vještaka i pismeni nalaz i mišljenje bit će prihvaćeni kao dokazi i mogu biti pročitani ili reproducirani ukoliko su ti svjedoci i vještaci prilikom svjedočenja bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca, ili nisu bili unakrsno ispitani od suprotne stranke ili branioca iako im je to bilo omogućeno kao i u slučaju ako je to ovim zakonom drugačije određeno, te ukoliko se radi o dokazima iz člana 261. stav (2) tačka e) ovog zakona.

(3) Odredbe stava 2. ovog člana se ne odnose na osobe koje mogu odbiti svjedočenje iz člana 83. ovog zakona.

Član 317a.
Opća odredba

- (1) Protiv presude vijeća apelacionog odjeljenja dozvoljena je žalba u slučaju:
- a) ako je vijeće apelacionog odjeljenja preinačilo prvostepenu presudu kojom je optuženi oslobođen od optužbe i izreklo presudu kojom se optuženi oglašava krivim;
  - b) ako je vijeće apelacionog odjeljenja povodom žalbe na oslobađajuću presudu na pretresu donijelo presudu kojom se optuženi oglašava krivim.
- (2) O žalbi protiv drugostepene presude odlučuje trećestepeno vijeće sastavljeno od trojice sudija.
- (3) Odredbe člana 309. ovog zakona primjenjivat će se i na saoptuženog koji nije izjavio žalbu protiv drugostepene odluke.
- (4) Pred ovim vijećem ne može se održati pretres.